

ת"פ 15253/08/18 - מדינת ישראל נגד מרדכי צבי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 15253-08-18 מדינת ישראל נ' צבי

בפני
בעניין: כבוד השופטת אושרית הובר היימן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מרדכי צבי

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע עפ"י הודאתו, במסגרת הסדר טיעון ולפי כתב אישום מתוקן, בעבירה של גידול סמים מסוכנים לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 ובעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו- (ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים, זאת בכך שגידל שתיל קנבוס במשקל 291.6 ג' נטו בגינת ביתו והחזיק סם מסוכן מסוג קנבוס לצריכתו העצמית בכמות כוללת של 69 ג' נטו במקומות שונים בבית.

2. הצדדים לא גיבשו הסכמה עונשית וטענו באופן פתוח לעונש. במסגרת טיעוניה, עתרה המאשימה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ולהורות על חילוט כספים שנתפסו בחיפוש על הנאשם, בסך של 5,400 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש:

3. ב"כ המאשימה טענה לערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מביצוע עבירות הסמים, פגיעה בבריאותו ושלמותו של הציבור, הגדלת מעגלי הפשיעה כתוצאה של עבירות נלוות הכרוכות בשימוש ובמכירות הסם. נטען, כי מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם מתחשבת בנגע הסמים ובתפקיד בית המשפט בהעברת מסר באמצעות השתתפות עונשים חמורים של מאסר, כחלק מהמאבק בנגע זה. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה, לעניין מדיניות ענישה מחמירה בעבירות גידול סמים, וטענה כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים הינה בינונית. לפיכך, נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל - 12 חודשי מאסר בפועל, לעניין המתחם הפנתה לפסק הדין שניתן ב - רע"פ 9146/17.

4. לעניין נסיבותיו של הנאשם, הזכירה ב"כ המאשימה את העובדה שהנאשם הודה וחסך בזמן שיפוטי יקר יחד. בעברו של הנאשם 9 הרשעות קודמות, האחרונה מדצמבר 2019 בעבירות אלימות, רכוש, הפרת הוראה חוקיות והחזקת סכין. בגין הרשעות אלו ריצה הנאשם תקופת מאסר ממושכות והוא השתחרר ממאסר לפני חודשים אחדים. נטען, כי לנאשם אין אפיק שיקומי, לא התקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו. בשים לב לנסיבות האמורות, ולחומרת

העבירה, נטען כי יש למקם את הנאשם מעט מעל מחצית המתחם, ובית המשפט התבקש לאמץ את המתחם הענישה ולגזור על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי משמעותי ומרתיע, קנס, פסילת רישיון בפועל ועל תנאי.

5. בנוסף, עתרה המאשימה כי בית המשפט יכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ויורה על חילוט סך ₪ 5,400 שנתפסו על גופו. נטען, כי התקיימו התנאים להכריז על הנאשם כסוחר סמים, לאחר שהורשע בעבירה של גידול סם וכן נטען כי קיים במקרה דנן פוטנציאל של הפקת רווח. הוזכר בהקשר זה, כי על הנאשם נמצא סכום כסף גדול על סך ₪ 10,450 מתוכם ₪ 5,000 הוחזרו לנאשם בהחלטת בית משפט, ונותר סכום תפוס של ₪ 5,400. לטענת המאשימה, משקל הסם שגידל הנאשם 291.60 גרם נטו הגדול פי 19 מהכמות המוגדרת בפקודת הסמים ככמות לצריכה עצמית, בצירוף הסכום הגדול שנמצא עליו מצביעים על פוטנציאל להפקת רווח.

6. מנגד לטיעוני המאשימה, טענה ב"כ הנאשם, כי עסקינן בגידול של שתיל אחד ובהחזקה לצריכה עצמית. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, כבר בחקירתו במשטרה, שהסמים שלו, הודה בגידול הסם, ואמר שזה לשימושו העצמי. נטען, כי גם דודו וביתו של הנאשם, שמסרו הודעות במשטרה, מסרו כי הם יודעים שהנאשם גידל את השתיל בגינה, באופן חובבני, לשימושו העצמי. כן, נטען כי לנאשם כיום יש רישיון לצריכת קנאביס רפואי (העתק הרישיון הוגש לתיק בית המשפט). ב"כ הנאשם טענה עוד, כי רישיונות הקנאביס ניתנו לנאשם על רקע מצבו הנפשי, נטען כי הנאשם עבר בילדותו התעללות קשה מצד אימו, הוצא מהבית בגיל 14, עבר בין משפחות אומנה ולבסוף היה דר רחוב, עד אשר לפני מספר שנים הסכים דודו שיתגורר עימו. נטען, כי הנאשם מוגדר כפוסט טראומתי, בעקבות המקרים שקרו לו בילדותו, ולעניין זה הוצג מסמך רפואי, הוא נוטל תרופות פסיכיאטריות מסוגים שונים ויש לו אישור קנאביס רפואי. הנאשם מוכר כבעל נכות רפואית בשיעור של 40% ובעל אובדן כושר עבודה בשיעור של 100%.

7. כן, טענה ב"כ הנאשם, כי טיעוני המאשימה מנותקת מהמציאות, הן נוכח שינוי המגמה הכללי לעניין שימוש בקנאביס, הן ביחס למדיניות ענישה, והן לעניין העתירה להכריז על הנאשם כסוחר סמים.

8. באשר לכסף המזומן שנתפס על הנאשם, נטען כי קיבל אותו הנאשם כשכר עבודה אצל דודו בשיפוצים, הואיל ולנאשם אין חשבון בנק, ולכן בית המשפט גם השיב לידי מחצית מהסכום כבר בשלבים מוקדמים של ההליך, לאחר שהובהר כי מדובר בכספי המחיה שלו.

9. נטען לחוסר התחכום בעבירת הגידול, לא היה שימוש בכלים, ולא הוקמה מעבדה לגידול סמים ע"י הנאשם, אלא גידול חובבני לשימוש עצמי בלבד. ביחס לעברו הפלילי, נטען כי אף שלנאשם הרשעות קודמות, הרי שמדובר בעבירות שאינן קשורות לסמים, פרט לעבירה ישנה של שימוש עצמי. נטען, כי לא היה ניתן לשולחו למתן תסקיר שירות המבחן, לאור העובדה שהוא משתמש בקנאביס ברישיון. לעניין מדיניות הענישה, נטען כי מקרים מסוג זה, מסתיימים פעמים רבות בעונש מאסר על תנאי לפעמים לצד של"צ. הסינוגורית הגישה לבית המשפט אסופה של פסקי דין לעניין העונש.

10. בסופו של דבר, עתרה הסניגורית להשית על הנאשם עונש מאסר על תנאי בלבד.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

11. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע הנאשם יתחשב בית המשפט **בערך החברתי** הנפגע מביצוע העבירות, **במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה** הנהוגה **ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**.

12. במעשיו פגע הנאשם בערכים החברתיים של שמירה על בריאותו ושלומו הפיזי והנפשי של הציבור מפני נזקים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים והשפעתם הממכרת וההרסנית. לצד זאת, פגע הנאשם בערכים החברתיים של שמירה על הציבור מפני נזקים עקיפים הנגרמים כתוצאה מעבריינות הנלווית לשימוש בסמים (ע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.7.12); ע"פ 6029/03 **מדינת ישראל נ' שמאי**, פ"ד נח (2) 734 (2004)).

13. הפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, בנסיבות העניין, היא בינונית. הנאשם גידל בחצר ביתו שתיל בודד של סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל 291.6 ג' נטו, וכן החזיק הנאשם בביתו סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 69 ג' וזאת לצריכה עצמית. אף שהעבירות דרשו תכנון, ניכר כי בוצעו באופן חובבני ובלתי מתוחכם, לא היו מעורבים כלים לצריכה או לגידול של הסם, אין מדובר בנאשם שרכש ציוד תוך השקעה כספית והקים מעבדה לגידול הסם, לא נמצאו שקיות חלוקה או רשימת לקוחות שיכולים להוות אינדיקציה להפקת רווח מהסם. בנוסף, המדובר בסם הנחשב "קל" ובכמות סם שאינה גדולה באופן יחסי.

14. על מדיניות הענישה המקובלת והנוהגת בעבירות של גידול סמים מסוג קנבוס ובמשקל דומה לנסיבות העניין, ניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:

- רע"פ 8146/17 **אבישלוס נ' מדינת ישראל** (14.11.17) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בביצוע עבירה של גידול סמים, בכך שגידל 9 שתילי קנבוס במשקל כולל של 191.89 גרם נטו והחזיק 8 שתילי קנבוס במשקל כולל של 117.23 גרם נטו. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של חודשיים, לאחר שלא נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של הנאשם והטיל עליו מאסר לתקופה של 50 ימים. בית המשפט העליון דחה את הבקשה להרשות ערעור שהגיש הנאשם;

- עפ"ג (ב"ש) 50721-06-18 **שטרר נ' מדינת ישראל** (17.10.18) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירות של גידול סמים והחזקת סמים לצריכה עצמית, בכך שגידל שני שתילי סם מסוג קנבוס במשקל 248.2 גרם והחזיק בסם מסוג קנבוס במשקל 1.06 גרם. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסרים מותנים, צו מבחן, צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות וקנס בסכום של 2,500 ₪, לאחר שקבע כי יש ליתן עדיפות לאינטרס הטיפולי-שיקומי לאור המלצת שירות המבחן. בית

המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם על הרשעתו;

- עפ"ג (י-ם) 32398-04-16 **חביב נ' מדינת ישראל** (9.4.17) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירה של גידול סמים, בכך שגידל סם מסוג קנבוס במשקל 60.1 גרם נטו. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של חודש בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם;

- עפ"ג (חי') 28110-10-15 **מדינת ישראל נ' דוד** (17.12.15) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירה של גידול סמים. בית משפט השלום הטיל על הנאשם מאסר על תנאי, צו שירות לתועלת הציבור וצו מבחן. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורה של התביעה בכפוף להארכת צו המבחן;

- ת"פ (רח') 4911-12-16 **מדינת ישראל נ' שלום** (18.7.18) - בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו בעבירות של גידול סמים, החזקת סמים לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, בכך שגידל 5 שתילי סם מסוג קנבוס במשקל 596.06 גרם נטו, והחזיק סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 22.48 גרם נטו, סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 5.46 גרם נטו, וזרעים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 0.3 גרם נטו. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של חודש בדרך של עבודות שירות, מאסרים על תנאי, צו מבחן, קנס בסכום של 1,000 ₪ ופסילת רישיון על תנאי;

15. מטבע הדברים, לכל גזר דין, נסיבות ייחודיות שיש בו כדי להשפיע על המתחם ועל העונש שבתוכו. הצדדים הגישו פסיקה שעניינה בנסיבות חמורות יותר, כמו סם שמשקל גדול יותר או מספר שתילים גדול יותר. כן הגיש הנאשם באמצעות באתר כוחו פסיקה שעניינה בנסיבות מקלות יותר, כמו כמויות סם קטנות יותר או פסיקה בה הסתיים ההליך בחריגה מהמתחם או ללא הרשעה בשל נסיבות חריגות, העדר עבר פלילי ושיקולי שיקום (כך, רוב פסקי הדין שהגישה הסניגורית לעיוני, למשל **ת"פ 20897-03-18, ת"פ 51673-05-13, ת"פ 33806-01-16, עפ"ג 26985-08-19, ת"פ 61876-05-16, עפ"ג 49266-02-17, ת"פ 6636-07-17** ועוד). הפסיקה שאינה מתאימה לנסיבות העניין, מטבע הדברים, לא הוכללה במתחם.

16. לאור האמור, מתחם העונש ההולם את העבירות של גידול סמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית בהיקף ובכמות הרלוונטית לנסיבות המקרה, נע בין מאסר על תנאי, לצד ענישה נלווית, ובין מאסר לתקופה של 8 חודשים, לצד ענישה נלווית.

העונש ההולם בתוך המתחם

17. בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות:

18. לחובתו של נאשם עומד עברו הפלילי, הכולל תשע הרשעות, בין השנים 2001 - 2019. הרשעתו האחרונה, מיום 16.12.19, בעבירות חבלה חמורה, איומים ותקיפה סתם (ריבוי עבירות), בגין נגזר עליו עונש מאסר בן 12

חודשים. פרט לכך, הורשע בעברו בעבירות נוספות של אלימות, הטרדה באמצעות מתקן בזק, היזק בזדון לרכוש, הפרת הוראה חוקית, החזקת סכין, ואשר בגין ריצה מאסרים בפועל לתקופות לא קצרות, ולמרות זאת שב לבצע עבירות.

19. לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו במיוחס לו, נטילת האחריות על מעשיו והיחסכון בזמן השיפוט.

20. נתתי משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר היוו רקע לביצוע העבירות על ידו ואשר בעטיין, נזקק הנאשם לשימוש בסם. הנאשם הסביר, כי מתוך אותו הצורך, ביצע גם את עבירת גידול הסם, על מנת לספק לעצמו את הסם, מבלי להיות תלוי בגורמים עבריינים. כפי העולה מ - 6/מ - מכתב מאת רופא מומחה בפסיכיאטריה, שמוען למשרד הבריאות כחלק מבקשת הנאשם לאשר לו רישיון שימוש בקנאביס רפואי, הנאשם הינו רווק, ללא ילדים, הסובל מהפרעה פוסט טראומטית מאז שנת 2014 ומצוי במעקב פסיכיאטרי. עפ"י המתואר, הנאשם גודל ע"י אימו באווירה של אלימות קשה, כל חייו סבל מהפרעת התנהגות. מאז הותקף בכלא, בשנת 2015, חווה פלשבקים מהילדות, מההתעללות שעבר, כתוצאה מכך מסתגר, וסובל מהפרעות. הנאשם מטופל באמצעות תרופות פסיכיאטריות. כחלק מראיות הנאשם לעונש, הוגשו העתקי רישיונות להחזקה ושימוש בקנאביס רפואי לשנים 2019 - 2020, ו - 2020 - 2021. כלומר, פרט לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אותן שקלתי לקולא, התחשבתי גם בעובדה שהנאשם פעל להסדרת השימוש בקנאביס לצרכים רפואיים וקיבל בפועל רישיון. כן, הוגשו אישורי מל"ל לנכות רפואית בשיעור של 40% ואובדן כושר עבודה בשיעור של 100%.

21. בקביעת העונש ההולם, לא התעלמתי מהשינוי במדיניות האכיפה, שיש בו כדי ללמד על שינוי בתפישה הציבורית את חומרת עבירות הסמים הקלים. עם זאת, בענייננו מדובר בעבירה של גידול סמים, פרט לעבירת ההחזקה לשימוש עצמי, ביחס לנאשם בעל עבר פלילי.

22. לא הונחו תסקירי שירות המבחן או חוות דעת ממונה. מפי הסניגורית הובהר, כי הדבר לא התבקש בשל היותו של הנאשם צרכן סמים. המשמעות היא, שלא הובהר קיומו של אופק שיקומי, ולמעשה ב"כ הנאשם, כלל לא טענה כי יש להתחשב בשיקול זה, אלא התמקדה בשאלות חומרת העבירה ונסיבותיו האישיות של הנאשם. יובהר, כי בנסיבות התיק, העבירות והנאשם, היה מקום לשקול הטלת עונש בדרך של עבודות שירות, אולם לאור טענות ב"כ הנאשם לעניין העדר כשירותו של הנאשם לבצען על רקע צריכת הסמים על ידו, נשללה חלופה עונשית זו.

23. במכלול כלל השיקולים המפורטים לעיל, סברתי כי יש למקם את הנאשם ברף התיכון של המתחם. לא מצאתי עילה לחרוג ממתחם הענישה, לקולא או לחומרא.

הבקשה להכריז על הנאשם כסוחר סמים:

24. כאמור לעיל, המאשימה עתרה להכריז על הנאשם כסוחר סמים ולהורות על חילוט סך ₪ 5,400 שנתפסו על גופו.

25. הסעיף הרלוונטי לעתירת המאשימה, הינו סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים, לפיו:

"בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן- יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט."

26. במקרה זה בהכרעת הדין לא נכללה קביעה לעניין היותו של הנאשם סוחר סמים. הפסיקה הכירה בכך כי כל מועד לפני תום גזירת הדין, אשר לפניו ניתנה לנאשם הזדמנות להתגונן כנגד קביעה זו עדין אפשרי לצורך עתירת התובע להכרזתו של הנאשם כסוחר סמים וקביעה זו על ידי בית המשפט (ראה למשל ע"פ 170/07 ליאור מטיס נ. מדינת ישראל).

27. המאשימה טענה, כי יש לראות בסכום הכספי שנתפס על הנאשם, ככזה הקשור לגידול הסם והמצביע על פוטנציאל יצירת רווח ממנו.

28. על מנת שבית המשפט ישקול היעדרות לבקשה למתן צו חילוט, יש צורך בהוכחת זיקה ברורה בין העבירות לבין החפץ אותו מבקשים לחלט (במקרה זה סכומי כסף).

29. במקרה זה אין כל אינדיקציה לזיקה שבין ביצוע העבירות לכספים, וגם אם קיימת זיקה כלשהי, הרי אין היא בעוצמה המצדיקה היעדרות לבקשת המאשימה. טיעון המאשימה הינו כוללני ביותר, ופרט להשערת המאשימה אין בדל ראיה לקשר שבין הכספים שנתפסו לבין גידול הסם. על רקע זה, יש להזכיר את טענת הנאשם כי גידל שתיל בודד לשימוש העצמי, להקלה על מכאוביו, בטרם ניתן לו רישיון השימוש בקנאביס רפואי, וכי הכספים הם פרי עמלו בעבודת שיפוצים. ברי, כי כל ספק דינו שיזקף לזכות הנאשם.

30. לאור כל האמור, סבורני שאין מקום להכרזה על הנאשם כסוחר סמים ולמתן צו חילוט אשר גם לא יעמוד במבחני הסבירות שמצדיקים פגיעה בקניינו של אדם.

סוף דבר:

31. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יחל בביצוע המאסר, ביום 05.08.20.

ב. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. מאסר על תנאי למשך 5 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד. אני פוסלת את הנאשם מלקבל ולהחזיק רישיון נהיגה למשך 7 חודשים מהיום.

ה. אני פוסלת את הנאשם מלקבל ולהחזיק רישיון נהיגה למשך 10 חודשים, אולם הנאשם לא ישא בעונש זה, אלא אם תוך שנתיים מהיום, יעבור עבירה על פי פקודת הסמים.

ו. הנאשם ישלם קנס בסך של 1,000 ₪. הקנס ישולם, מתוך הכספים שנתפסו ע"י המשטרה. היתרה תושב לידי הנאשם, בתוך 20 ימים מהיום.

ניתן בזאת צו להשמדת הסמים

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ו' אב תש"פ, 27 יולי 2020, בהעדר הצדדים.